

## ย่อเอกสาร

รังสรรค์ กองทอง พ.บ.

จุมภฏ พงษ์ชัยกุล พ.บ.

ปฐม วงษ์อุบล พ.บ.

วรัญญา บุญชัย

### Constipation In Children

Watt M.

Journal of Paediatrics, Obstetrics and Gynaecology 1987 ; 13

(5) : 29-34.

ภาวะท้องผูกเป็นภาวะที่พบได้บ่อยในเด็ก อาจจะทำให้เกิดชั่วคราวในบางขณะหรืออาจมีสาเหตุจากการเปลี่ยนอาหารหรือสภาพแวดล้อมของเด็ก บางครั้งอาจเกิดในช่วงที่เด็กอยู่ในภาวะเจ็บป่วยก็ได้ ในเด็กที่ท้องผูกอยู่เสมอนี้ถึงโรค 2 ชนิด โรคแรกคือ chronic idiopathic constipation โรคที่สองคือ Hirschsprung's disease สำหรับโรคแรกนั้นจะพบมากในช่วงอายุ 1 ถึง 3 ขวบ มักจะมีอาการถ่ายอุจจาระแข็ง และมีอุจจาระเหลวไหลเล็ดออกมาในบางครั้ง ส่วนใหญ่ของผู้ป่วยพวกนี้จะมีโรคแทรกซ้อนทางระบบประสาท เช่น การติดเชื้ในระบบทางเดินประสาท และอาการประสาทระคายเคือง เป็นต้น และอาจพบว่ามีความผิดปกติของ anal fissure ร่วมด้วย สำหรับการรักษาโรคนี้ประกอบไปด้วย การให้ยาระบาย ให้ยาระงับปวด ในขณะที่ถ่ายอุจจาระ เช่น ยาจำพวก local anesthetic ointments และการฝึกหัดการขับถ่ายให้เป็นเวลา เป็นต้น ส่วนโรค Hirschsprung นั้น พบได้ไม่บ่อยนักเมื่อเทียบกับโรคแรก มักจะมีประวัติเป็นมาตั้งแต่แรกคลอด เด็กจะมีการเจริญเติบโตไม่ดีเท่าที่ควร อุจจาระจะก้อนเล็กและมักไม่มีอุจจาระเหลวเล็ดออกมา การตรวจทางทวารหนักจะพบส่วนของ rectum ได้ต่อบริเวณที่มีอุจจาระแข็งติดแถบ ในรายที่เป็นชนิด ultra-short segment จะวินิจฉัยค่อนข้าง

ยาก ซึ่งในกรณีเช่นนี้การทำ rectal biopsy จะช่วยได้มาก

รังสรรค์ กองทอง

ฝ่ายกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลนครปฐม

### The Management of Blunt Splenic Trauma

Kidd WT, Lui RCK, Khod R, Nixon J.

J Trauma 1987 ; 27 : 977-979.

ได้ทำการศึกษาย้อนหลังในผู้ป่วย 70 ราย ที่เป็น blunt splenic trauma ตั้งแต่ ค.ศ. 1979-1984 รวมระยะเวลา 5 ปี เป็นผู้ป่วยเด็ก 13 ราย ผู้ใหญ่ 57 ราย (อายุตั้งแต่ 4-66 ปี) ส่วนใหญ่เกิดจากอุบัติเหตุทางรถยนต์ ซึ่งมีจำนวนถึง 62% การวินิจฉัยทำการโดยการทำการ laparotomy liver-spleen scan และการใช้ ultrasound อย่างใดอย่างหนึ่งหรือร่วมกัน ได้แบ่งผู้ป่วยเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกมีผู้ป่วยจำนวน 48 ราย ผู้ป่วยกลุ่มนี้ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัดทุกรายภายใน 24 ชั่วโมง หลังได้รับบาดเจ็บ โดยทำ splenectomy 41 ราย ทำ splenorrhaphy 3 ราย ทำ laparotomy แต่พบว่าเลือดหยุดแล้ว 2 ราย และใช้ hemostatic agent 2 ราย อัตราตายของผู้ป่วยกลุ่มนี้เท่ากับ 16% แต่ทั้งหมดไม่ได้เป็นการตายจาก splenic injury ในกลุ่มที่สองมีผู้ป่วย 22 ราย ทุกรายได้รับการรักษาเริ่มต้นด้วยวิธี conservative พบว่า 17 ราย หายเป็นปกติ อีก 5 รายต้องนำผู้ป่วยไปผ่าตัดในเวลาต่อมา โดยต้องทำ splenectomy 4 ราย ทำ splenorrhaphy 1 ราย ผู้ป่วยทั้ง 22 ราย ไม่มีรายใดเสียชีวิตเลย สำหรับการบาดเจ็บร่วมของ

อวัยวะอื่นในช่องท้องพบได้ 50% ของผู้ป่วยทั้งหมด แต่มีเพียง 17% เท่านั้นที่ต้องการการผ่าตัดรักษา โดยสรุปพบว่า 31% ของผู้ป่วยได้รับการรักษาเริ่มต้นด้วยวิธี conservative ซึ่งได้ผลสำเร็จถึง 77% และไม่มีอัตราการตายเลย จึงกล่าวได้ว่าการรักษาแบบ conservative นั้นปลอดภัยและสมควรใช้ได้ในการรักษา blunt splenic trauma ที่มี hemodynamic stable โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยเด็กซึ่งการตัด spleen ออกจะเสี่ยงต่อการเกิด postoperative infection ได้ง่าย

จุมภฏ พงษ์ชัยกุล พ.บ.

ฝ่ายศัลยกรรม โรงพยาบาลนครปฐม นครปฐม

### Continuous Estrogen

#### Progestin Therapy in Menopause

Prough SG, Aksel S, Wiebe RH, Shepherd J.

Am J Obstet Gynecol 1987 ; 157 : 1449-53.

คณะผู้รายงานได้ศึกษาอุบัติการณ์ของ vaginal bleeding endometrial histology menopausal symptoms ความดันโลหิต และระดับไขมันในเลือดในหญิง 2 กลุ่มเป็นระยะเวลา 9 เดือน โดยกลุ่มที่ 1 จำนวน 16 คนได้รับ conjugated equine estrogen กับ medroxyprogesterone acetate ทุกวัน และกลุ่มที่ 2 จำนวน 10 คนได้รับ cyclic conjugated equine estrogen กับ medroxyprogesterone acetate เมื่อสิ้นสุดการศึกษา ได้ทำ endometrial biopsy ของกลุ่มที่ 1 พบเป็น inactive endometrium ทั้งหมด ในขณะที่กลุ่มที่ 2 จำนวน 1 คน เป็น proliferative endometrium ส่วนความดันโลหิต ระดับ cholesterol และ triglyceride ไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับ vaginal bleeding ในกลุ่มที่ 1 หายไป ในขณะที่ 80% ของกลุ่มที่ 2 ยังมี cyclic menstruation อยู่ การศึกษานี้แนะนำว่าการให้ conjugated equine estrogen และ medroxyprogesterone acetate ทุกวัน น่าจะเป็นวิธีที่เหมาะสมในการให้เป็น hormoneทดแทนในหญิงวัยหลังหมดประจำเดือน

ปฐม วงษ์อุบล พ.บ.

ฝ่ายสูติ-นรีเวชกรรม โรงพยาบาลนครปฐม นครปฐม

### Surgical Management of Bleeding Gastric Ulceration

Rogers PN, Murray WR, Shaw R, Brar S.

Br J Surg 1988 ; 75 : 16-17.

การผ่าตัดรักษาอาการเลือดออกจาก gastric ulcer แต่เดิมใช้วิธี partial gastrectomy แต่เนื่องจากการผ่าตัดชนิดนี้มีอัตราการตายสูง โดยเฉพาะการผ่าตัดฉุกเฉินในผู้ป่วยสูงอายุ จึงมีวิธีการผ่าตัดที่ conservative มากขึ้น เช่น การทำ undersewing c vagotomy c drainage ปัจจุบันมียา anti-ulcer drugs ที่ดี แพทย์บางท่านจึงทำเพียง undersewing อย่างเดียว แนวความคิดนี้เริ่มเป็นที่สนใจมากขึ้น ผู้รายงานจึงได้ทำการศึกษาย้อนหลังขึ้น โดยศึกษาจากผู้ป่วยตั้งแต่ ค.ศ. 1977-1985 ที่รับไว้ในโรงพยาบาลจากแผนกฉุกเฉิน โดยได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นเลือดออกจากทางเดินอาหารส่วนบน ทุกคนได้รับการทำ gastroscopy เพื่อยืนยันว่าเลือดไม่ได้ออกจากกระเพาะอาหาร แพทย์ในกลุ่มของผู้รายงานจะเป็นผู้ตัดสินใจทำการผ่าตัดรักษาโดยวิธีแตกต่างกัน ซึ่งไม่ได้กำหนดไว้ก่อน ในรายที่ไม่ได้ทำ gastrectomy จะทำ biopsy แผลไว้ด้วย

ผลพบว่ามีการทำ partial gastrectomy 19 ราย อัตราตาย 26% ทำ undersewing c vagotomy c drainage 22 ราย อัตราตาย 45% ทำ undersewing เท่านั้น 20 ราย อัตราตาย 10% พบว่า mortality rate แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ( $P < 0.01$ ) ในรายที่ทำเพียง undersewing ไม่มีผู้ป่วยตายจาก surgical causes เลย และมี rebleeding เพียง 1 ราย ซึ่งรักษาหายด้วยการให้เลือดเท่านั้น มีการติดตามผู้ป่วย 37 เดือน (mean) พบว่า 73% ของผู้ป่วยที่รักษาโดยวิธี undersewing ไม่มีอาการของแผลในกระเพาะอาหารอีกเลย อีกทั้งวิธีนี้ก็ทำให้ผู้ป่วยอยู่โรงพยาบาลสั้นกว่าและใช้เวลาผ่าตัดน้อยกว่าด้วย ดังนั้นการรักษาภาวะเลือดออกจาก gastric ulcer ควรจะใช้วิธี undersewing technique เท่านั้น

วรัญญา บุญชัย

นักศึกษาศัลยกรรม โรงพยาบาลศิริราช

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล กรุงเทพฯ